

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

«21» ноябрь 2022 ел

№ 1256

«2023-2027 елларга Татарстан Республикасының Нурлат районда футболны үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Футбол һәм мини-футбол үсөше өчен унайлы шартлар тудыру, халыкның сәламәтлеген нығыту, «Россия Федерациясендә Мәдәният һәм спорт турында» 29.04.1999 елдагы 80-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә һәм Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Уставына ярашлы рәвештә Нурлат муниципаль районының спорт имиджын үстерү һәм спортның нәтижәлелеген күтәрү максатларында, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2023-2027 елларга Татарстан Республикасының Нурлат районда футболны үстерү» муниципаль программасын (алга таба программа) күшымта нигезендә расларга.
2. Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр әшләре һәм спорт бүлеге программаны тормышка ашыру буенча чаралар күрергә.
3. Чираттагы финанс елына район бюджетын формалаштырганда «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының финанс-бюджет палатасы» муниципаль казна учреждениесенә программа чараларын Нурлат муниципаль районы бюджеты нигезендә тормышка ашыруга акча бүлеп бирүне карауны тәкъдим итәргә.
4. Әлеге боерыкның үтәлешенә контрольне Нурлат муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йәкләргә.

Житәкче

З.Р.Сәйфетдинова

**"2023-2027 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ НУРЛАТ РАЙОНЫНДА
ФУТБОЛНЫ ҮСТЕРҮ" МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ
ПАСПОРТЫ**

Программаның исеме	"2023-2027 елларга Татарстан Республикасының Нурлат районында футболны үстерү" муниципаль программысы (алга таба-Программа)
Программаның нигезе	"Россия Федерациясендә Мәдәният һәм спорт турында" 29.04.1999 № 80 - ФЗ Федераль закон
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Нурлат районы Башкарма комитеты
Программаны эшләүче	Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
Программаның бурычлары	Нурлат районда футбол һәм мини-футбол үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру.
Программаның бурычлары	тәп 1. Балалар-яшүсмерләр һәм үзешчән футболны (мини-футбол)оештыру-идарә белән тәэммин итү; 2. Балалар бакчасының матди-техник базасын үстерү-яшүсмерләр һәм һәвәскәрләр футболы (мини-футбол); 3. Мәгариф учреждениеләрендә балалар-яшүсмерләр футболын (мини-футбол) үстерү; 4. Балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе һәм футбол (мини-футбол)буенча КФК командалары үсеше; 5. Балалар - яшүсмерләр һәм үзешчән футбол (мини-футбол)өчен квалификацияле тренер кадрлары һәм судьялар әзерләү; 6. Футбол (мини-футбол)ярышлары системасын оптимальләштерү; 7. Футбол һәм мини-футболны массакүләм мәгълүмат чараларында пропагандалау; 8. Профессиональ футбол клублары (мини-футбол)өчен резерв әзерләү; 9. Профессиональ мини футбол клублары төзү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2023 – 2027
Программаны тормышка ашыру этаплары	2023 ел, 2024 ел, 2025 ел, 2026 ел, 2027 ел
Программаны үтәүче	Нурлат муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, "Г. С. Хесәенов исемендәге спорт мәктәбе", мәгариф идарәсе Нурлат

Финанслау күләме һәм 2023-2027 елларга фаразланган финанслау күләме 750 000 сум ташкил итәк:

Нурлат районы бюджетыннан - 150 000 сум.

2023 елда:

Нурлат районы бюджетыннан - 150 000 сум.

2024 елда:

Нурлат районы бюджетыннан – 150 000 сум.

2025 елда;

Нурлат районы бюджетыннан - 150 000 сум.

2026 елда:

Нурлат районы бюджетыннан - 150 000 сум.,

2027 елда

Муниципаль учреждениеләрнең матди спорт базасын камилләштерүгә юнәлтелгән программа чарапарын финанслау Татарстан Республикасы Нурлат районы бюджетыннан финанслау принципларында гамәлгә ашырыла.

Кетелгән нәтижәләр:

Системалы рәвештә катнашучылар саны арту футбол, балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрнең сәламәтлеген яхшырту. Гомумбелем бирү мәктәпләрендә физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт корылмалары белән тәэмин ителешне арттыру юлы белән яшьләр мохитендә криминализация һәм наркотикларга бәйлелек дәрәҗәсен киметү. Футбол һәм мини-футбол буенча район жыелма командалары ечен тренерлар һәм судьялар составларының, спортчыларның квалификация дәрәҗәсен күтәрү.

Программа үтәлешен контролъдә тоту

Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге программаны тормышка ашыру барышын оператив идарә итә һәм контролъдә тота.

Гомуми нигезләмәләр

Йөз елдан артык вакыт эчендә футбол бәтен дөньяда чыннан да социаль күренешкә әйләнде. Футболга дәүләт спорты статусы бирелгән илләрдә ул кешеләрне берләштерү өчен милли идея булып хезмәт итә. Социаль-икътисади системада футбол, беренчедән, универсаль, жәмәгать һәм иң массакуләм спорт һәм актив ял, икенчедән, футбол эмоциональ тәжрибә туплау өчен иң кызыклы чарапарның берсе.

"Факел" район футбол командасы футбол буенча Татарстан Республикасы беренчелегендә катнаша һәм призлы урыннар яулый. Спорт мәктәпләре командалары-республика ярышлары призерлары.

Шуның белән бергә Нурлат районында футболны үстерү житди ярдәм таләп итә. Спорт мәктәпләре һәм командаларның ел әйләнәсендә нәтижәле эшләве ечен спорт инвентаре, формасы, жиһазлары житми.

Физик культура системасы массакүләм спорт терләрен үстерүне, киң катламнары физик культура һәм спорт белән даими шөгыльләнүгә җәлеп итүне күздә тота, шуның белән меһим социаль мәсьәләләрне хәл итү өчен объектив алшартлар тудыра.

Футбол, халық арасында иң киң таралган, популяр һәм популяр булган буларак, бу мәсьәләләрне хәл итүгә ярдәм итә.

Әмма соңғы елларда ул матди база булдыру, секцияләрдә, физик культура колективларында, спорт мәктәпләрендә һәм аларның бүлекләрендә укыту-кунекмә процессын оештыру ечен нәтижәле шартлар тудыру, профессиональ футболны үстерү мәсьәләләрендә зур қыенлыklар кичерә.

Социаль-икътисади күренеш буларак, футбол аларның күптөрлелеген дә тиешле алымнар таләп итә, шуңа бәйле рәвештә халыкның (бигрәк тә балалар һәм яшүсмәрләр) яктыртылуы футбол буенча спорт-массакүләм чаралар белән тәэммин ителү; футбол командаларын жиһазландыру, инвентарь, ярдәмче һәм техник жиһазлар белән тәэммин итү, укытуның яңа формаларын оештыру белән бәйле мәсьәләләрнең тулы бер комплексын хәл итүне күздә тотарга кирәк. Жирле үзидарә органнары тарафыннан массакүләм футболны үстерүгә ярдәм итү милләтнең сәламәтлеген саклауга һәм әлеге спорт теренең меһим бурычларын хәл итүгә юнәлдерелгән социаль-сәяси чара булып тора.

Төп проблемалар

1. Футбол үсеше ечен уңайсыз социаль-икътисади шартлар.
2. Зәгыйфь футбол матди-техник базасы.
3. Тотрыклы финанслау чыганаклары булмау.

Өлөгө Программа Нурлат районы футболын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар сроклары, ресурслары һәм башкаручылары белән бәйле.

Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты-Нурлат районында футбол һәм мини-футбол үсеше ечен оптималь шартлар тудыру, шулай ук Нурлат муниципаль районында яшәүчеләрнең футбол белән кызыксынуын торгызу.

Куелган максатны тормышка ашыру түбәндәгә бурычларны хәл итү юлы белән башкарыла:

1. Балалар-яшүсмәрләр футболын оештыру-идарә белән тәэммин итүне камилләштерү.
2. Балалар-яшүсмәрләр футболының матди-техник базасын үстерү.
3. Спорт мәктәпләре һәм клублары үсеше.
4. Балалар-яшүсмәрләр футболы ечен квалификацияле тренер кадрлары һәм судьялар өзөрләү.
5. Нурлат районы мәгариф учреждениеләрендә балалар-яшүсмәрләр футболын үстерү.
6. Балалар һәм яшүсмәрләр арасында футбол ярышлары системасын оптимальләштерү.
7. Футбол һәм мини-футболны массакүләм мәгълүмат чараларында пропагандалау.

Программаның максатына ирешу һәм Программаны көртүне тиешенчә контролъдә тоту ечен күелгән бурыйчларны тубәндәгө дәрәжәләрдә хәл итәргә кирек.

I. Массақұләм балалар һәм яшүсмөрлөр футболы

Бу дәрәжә түбәндәге чарапарны үз эченә ала:

- Футбол һәм мини-футбол дәресләрен гомуми белем бирү мәктәпләре программасына керту.

-Гомуми белем мәктәпләре, интернат-мәктәпләр һәм башка учреждениеләр базасында футбол һәм мини-футбол секцияләрен оештыру.

- "Күн түп" массакүләм ярышларында гомуми белем бирү һәм башка учреждениеләр командаларының катнашы

- Спорт мәйданчыларын реконструкцияләү, жиһазлар, инвентарьлар һәм тренер кадрлары белән тәэмин итү.

Максат: сәламәтлекне нығыту, физкультура һәм спорт белән шөгыльләнүгө ихтияҗны формалаштыру, заарлы гадәтләрне һәм асоциаль тәртипне профилактикалау, спорт мәктәпләренә сайлап алу ечен талантлы балаларны ачыклау.

II. Спорт мэктэплэрэндэ массакулэм һөм яшүсмерлэр футболы (мини-футбол)

Бу дәрәжә түбәндәгे чарапарны үз эченә ала:

- Спорт мәктәпләре һәм спорт мәктәпләре бүлекчәләренең (мини-футбол) эшчәнлеген яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге контролдә тоту.
  - Спорт мәктәпләре командаларының Татарстан Республикасы чемпионаттарында беренчелектә катнашу.

Максат: спорт осталыгын камилләштеру, оста командалар ечен резерв әзерләү.

III. Һәвәсқәр футбол (мини-футбол)

Һәвәскәр футбол командалары, КФК командалары арасында барлық яшкөн категорияларда өткөн күп этаплы ярышлар системасын оештыру. Район һәм елкән ярышларында катнашып, олардың көзіндең түрлөө жағдайларда да ойнайды.

Максат: футбол белән шегылъләнүгә халыкның төрле яшь төркемнәрен жәлеп итү.

Көтөлгөн нэтижэлэр

Программаны тормышка ашыруның мәһим нәтижәсе - балалар, яшүсмөрлөр һәм футбол белән шегыльләнүче яшьләр санының 16-20% артуы.

Программ чаалар жыелмасы аларны тұлышынча ғамәлгә ашырганда балаларның, яшүсмөрлөрнен, яшьлөрнен футболга булған кызықсынуларын сизелерлек арттырырга, аларның физик йекпәнешкә ихтыяжын канәгатьләндерергә, әлеге спорт төрөн үстеру ечен кирәkle физкультура-сәламәтләндеру һәм спорт зиңенең яна технологияларен ашпарға һәм ғамалға көртергә мәмкинлек бирәчак

Экспертлар бәяләвендә, балалар, яшүсмөрлөр һәм елкәннәр белән физкультура-сәламәтләндөрү эшен оештыруның яңа формаларын керту конкрет проектлары шегыйләнүчеләр санын арттырачак.

Бу программа балалар һәм яшүсмерләр жинаятычелеген профилактикалауның кечле нарасы булып тора һәм күп санды баладарны һәм яшүсмерләрне мәжбүр

вакыт үткөрүдөн читкө алып китәргө мемкинлек бирә, шулай ук программаны үтәү түбәндөгө нәтижәләргө ирешергө мөмкинлек бирәчөк:

- халыкның терле яшь теркемнәре арасында сәламәт яшәу рәвешен раслау, сәламәтлекне нығыту һәм балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрнең авыруларын киметү өчен шартлар тудыру;
- осталар командаларын ресурслар белән тәэммин итүне оптимальләштерү;
- гомуми белем бирү һәм балалар-яшүсмерләр мәктәпләрендә футболның матди-техник базасын үстерүгә һәм нығытуга инвестицияләр жәлеп итү;
- елкә ярышларында район ярышлары һәм һәвәскәрләр, балалар һәм яшүсмерләр командалары чыгышлары дәрәжәсен күтәрү;
- Г. С. Хәсәенов исемендөгө спорт мәктәбендә тәрбияләнүчеләр тарафыннан "Факел" клубын тулыландыру;
- Районның яшүсмерләр жыелма командалары ечен футболчылар әзерләү;
- Шәһәр һәм район ярышларында судьялык сыйфатын күтәрү;
- Хобби клубларын, спорт мәктәбен кирәклө спорт корылмалары, инвентарь, тотрыкли һәм объектив финанслау белән тәэммин итү;
- Нурлат районында яшәүчеләрне спорт объектларында җанатарлар сыйфатында актив вакытка жәлеп итү.